

Her er en liste over ord, jeg har lært under et praktikophold i ungarsk landbrug 1981. Det er ingen komplet lærebog, men tænkt som en hjælp, når ungarene lærer dig sproget i det daglige. Tak til Landøkonomisk Rejsebureau, Axelborg, for renskrivning og tryk af første udgave 1982.

God fornøjelse! Ebbe Munk

Ungarsk er både svært og nemt. Hvert eneste ord er helt forskelligt fra dansk, og der er mange fremmede lyde. Der ligger en udfordring i at lære sådan noget kaudervælsk. Du skal i forvejen helst have nemt til fremmede sprog og kende lidt tysk.

1. Du skal gøre dig forståelig, ikke nødvendigvis tale korrekt
2. Du skal selv forstå hvert ord, du siger
3. Få dem du taler med til at bruge netop de ord, du kender
4. Du skal kun lære de ord, du har brug for, og kun få ad gangen
5. Brug engelsk og tysk så lidt som muligt. Forsøg først på ungarsk. Hvis du taler med nogen, der vil øve sig på engelsk og tysk, så brug først ungarsk og sig det samme bagefter på udenlandsk.
6. Hold tempoet nede og lyt efter din udtale

1. De første ord – Az első szavak

Hilsener – Üdvözlet

Hej	szia	<i>(mellem unge)</i>
Dav	szervusz	.
høfligt goddag	kezét csókolom	<i>hånd kysser-jeg (kun til kvinder)</i>

- disse tre kan også bruges som farvel.

god morgen	jó reggelt	.
god dag	jó napot	<i>lyder som ét ord</i>
god aften	jó estét	.
god nat	jó éjszakát	.

- gøres mere høflige ved at tilføje "kivánok" = jeg ønsker dig

farvel	viszont/látás/ra	<i>gen-syn-på = på gensyn</i>
skål	egész/ségé/re	<i>hel-bred-til = til helbredet</i>
velbekomme	jó étvágyat	<i>god appetit</i>
hvordan har du det?	hogyan vagy?	<i>hvordan er-du? NB faldende tonefald i toastavelses-spørgsmål.</i>
tak godt	köszönöm jól	.

Vigtige små ord – Fontos kis szavak

tak	köszönöm	<i>jeg-takker</i>
mange tak	köszönöm szépen	<i>jeg-takker smukt</i>
hjertelig tak	nagyon szépen köszönöm	<i>meget smukt takker-jeg</i>
ja	igen	.
nej, ikke	nem	.
men, jo	de, de igen	.
nok	elég	.
jeg er dansk	dán vagyok	<i>dansk jeg-er</i>
ikke russisk	nem orosz	.
ikke tysk	nem német	.
det er godt	jól van, jól, jó	<i>godt (det) er, godt (det er), noget godt</i>
sådan, netop (er det)	pontosan	.
mere, mere end	több, több mint	.
mindre	kisebb	.
kun	csak	.
eller	vagy	.
alle, alt	minden	.
for meget	túl sok, nagyon sok	.
måske	lehet, talán	.

Faste vendinger – Sajátos kifejezés

"Tonefald" betyder, at selv om det er et spørgsmål, så falder sætningsmelodien fra første til anden stavelse. Dét, der lyder som en konstatering, er et spørgsmål rettet til dig!

nézd meg	se! se efter! se her!	.
állj meg	stop, holdt, stands	.
fogd meg	hold fast	.
várjál	vent	.
kész, vége	færdig, slut	.
kész vagy?	er-du færdig?	<i>tonefald</i>
haza megyünk	lad os køre hjem	<i>hjem vi-kører</i>
rend/ben van	det er i orden	<i>orden-i det-er</i>
hát persze	ja, naturligvis	.
összesen	i alt	.
szar	bandeord	.
az Isten	do.	.
a kurva anyád	do.	.
baszd meg	do.	.
öcsém	min lillebror	<i>nedsættende</i>

De første tillægsord – Az első melléknév

smuk, grim	szép, csúnya	.
stor, lille	nagy, kicsi	.
høj, lav	magas, alacsony	.
lang, kort	hosszú, rövid	.
lys, mørk	világos, sötét	.
kold, varm	hideg, meleg	.
stærk, svag	erős, gyenge	.
fugtig, tør	nedves, száraz	.
let, svær-tung	könnyű#, nehéz	.
sød	édes	.
ny, gammel	új, régi	.
ung, gammel	fiatal, öreg	.
rig, fattig	gazdag, szegény	.
behagelig	kényelmes	.
kær	kedves	.
ordentlig	rendes	.

sikker, farlig	biztos, veszélyes	.
fri	szabad	.
fin	finom	.
sulten, tørstig	éhes, szomjas	.
hurtig, langsom	gyors, lassú	.
billig, dyr	olcsó, drága	.
ren, beskidt	tiszta, piszkos	.
søvnig	álmos	.

- lær ét ord ad gangen og sig f.eks. nem szép i stedet for csúnya.

Hvad er det her?	Mi ez?	<i>tonefald</i>
hvad er det der?	mi az?	<i>tonefald</i>
hvem er det der?	ki az?	<i>tonefald</i>
hvad betyder det?	mit jelent ez?	<i>alm. dansk tonefald</i>
god, godt	jó, jól	.
dårlig, dårligt	rossz, rosszul	.
hvor	hol	.
hvorfra	honnan	.
hvorhen	hova	.
her	itt	.
der	ott	.
ligeud	egyenesen	.
høje, til højre	jobb, jobbra	.
venstre, til venstre	bal, balra	.
hvornår	mi/kor	<i>hvad-tid?</i>
nu	most	.
senere	később	.
straks	rögtön	.
endnu	még	.
jeg bryder mig om	kérem	.
behøver du?	kell?	.
behøver du ikke?	nem kell?	<i>tonefald</i>
meget	nagyon	.
mange	sok	<i>akkusativ: sokat</i>
lidt, få	kevés	<i>akkusativ: keveset</i>
alt, alle	minden	.

intet	semmi	.
ingen	senki	.
lidt	kicsit, egy kicsit	<i>en lille-smule</i>
kan du lide det?	szereted?	<i>tonefald</i>
jeg kan lide det	szeretem	.
jeg kan ikke lide det	nem szeretem	.
Hvad nyt?	mi új/ság?	<i>hvad ny-hed?</i>
har du sovet godt?	jól aludtál?	.

2. Tal – Szám

Hvormange?	hány? mennyi?	.
0	nulla	.
1	egy	.
2	két, kettő	<i>két sammen med en genstand, kettő står alene</i>
3	három	.
4	négy	.
5	öt	.
6	hat	.
7	hét	<i>også: uge, dvs. syv dage</i>
8	nyolc	.
9	kilenc	.
10	tíz	.
11	tizen/egy	<i>í => i</i>
12	tizen/kettő	.
13	tizen/három.	<i>o.s.v.</i>
20	húsz	.
21	huszon/egy	<i>ú => u</i>
25	huszon/öt	.
30	harminc	.
31	harminc/egy	.
40	negyven	<i>regelmæssig</i>
50	ötven	.
60	hatvan	.
70	hetven	<i>é => e</i>
80	nyolcvan	.

90	kilencven	.
100	száz	.
200	kétszáz	<i>ikke kettő száz</i>
1000	ezer	.
57	ötven/hét	.
957	kilenc/száz/ötvenhét	.
1957	ezer/kilencszáz/ötvenhét	.

Ordenstal – Sorszám

Hvilken?	Hányadik?	.
første	első	<i>udt. ærlsjø</i>
anden	második	.
tredje	harmadik	.
fjerde	negyedik	<i>regelmæssig é => e</i>

Brøker og mængder – Törtszám és mennyiség

1/4	negyed, egynegyed	<i>é => e</i>
1/2	fél	.
3/4	háromnegyed	<i>é => e</i>
1/3	egy/harmad	.
1 %	egy száz/alék	<i>en hundrededel</i>

et par	egy pár	.
halvanden	más/fél	<i>anden-halv</i>
få	kevés	.
nogen	néhány	.
mange	sok	.
en masse	rengeteg	.
flere	több	.
færre	kevesebb	<i>é => e</i>

Navneord bøjes ikke i flertal efter tal og mængder, f.eks.:

két fiú	to dreng
sok fiú	mange dreng

men flertalsform i: A fiúk jönnek = drengene kommer

Penge og priser – Pénz és ár

3 forinter	három forint	.
50 fillér	ötven fillér	.
10 kroner	tíz korona	.
jeg har penge	van pénzem	<i>(der) er penge-mine</i>
jeg har ikke penge	nincs pénzem	<i>der-er-ikke penge-mine</i>
hvad koster den her?	mennyibe kerül ez?	.
bank, fremmed valuta	bank, valuta	.
kurs	ár/folyam	<i>pris-flod</i>

Tid – Idő

Tid	idő	<i>også vejr</i>
hvornår	mikor	<i>-kor = tidspunkt</i>
hvor længe	meddig	.
siden hvornår	mióta	.
i dag	ma	.
i går	tegnap	.
i morgen	holnap	.
nu	most	.
altid	mindig	.
aldrig	soha	.
morgen	reggel	.
middag	dél	<i>også: syd</i>
aften	este	.
midnat	éj/fél	<i>nat-halvdel</i>
formiddag	delelőtt	<i>middag-før</i>
eftermiddag	délután	<i>middag-efter</i>
år	év	.
måned	hónap	.
uge	hét	<i>også: syv</i>
dag	nap	.
sidste år	múlt év/ben, tavaly	<i>sidste år-i</i>
denne måned	ebben a hónap/ban	<i>denne måned-i</i>
næste uge	jövő héten	<i>næste uge-i</i>

forår	tavas	.
sommer	nyár	.
efterår	ősz	.
vinter	tél	.
mandag	hét/fő	<i>uge-hoved</i>
tirsdag	kedd	.
onsdag	szerda	.
torsdag	csütörtök	.
fredag	péntek	.
lørdag	szombat	.
søndag	vasárnap	.
søndag, helligdag	ünnepnap	.
time	óra	.
minut	perc	.
sekund	másodperc	<i>anden-minut</i>
hvad er klokken?	hány óra van?	.
den er et	egy, egy óra van	.
kvart seks	negyed hat, 1/4 6, n6	<i>kvart over fem</i>
halv seks	fél hat, 1/2 6, f6	.
trekvart seks	háromnegyed hat, 3/4 6, h6	<i>kvart i seks</i>
snart syv	még nincs hét	<i>den er endnu ikke syv</i>
hvornår mødes vi?	hány órákor találkozunk?	<i>hvad klokkeslet mødes-vi?</i>
hvornår går toget?	hány órákor indul a vonat?	<i>hvad klokkeslet afgår toget?</i>
hvorlænge har du arbejdet?	meddig dolgozol?	<i>siden-hvornår har-du-arbejdet?</i>

3. På arbejdspladsen – Munkahelyen

landbrug	mezőgazdaság	<i>jord-vært-skab</i>
landmand	földműves	<i>jord-værker</i>
landarbejder	mezőgazdasági munkás	.
leder, chef, arbejdsleder	főnök	.
leder, ledelse	vezető, vezetőség	.
jord, mark	föld, tábla	.
gård	udvar	.
landbrugskooperativ	mezőgazdasági / termelő / szövetkezet	<i>landbrugs-produktions-fællesskab</i>
forkortet form	T. Sz., téesz	.

i kooperativet	a téészben	.
landsby, stationsby	falu	<i>flertal falvak</i>

at så	vetni	.
at høste	aratni	.
at pløje	szántani	.
plov	eke	.
plante	növény	.
frø	mag	.
korn	gabona	.
ensilage	silózás	.
silo	siló	.
korn	gabona	.
majs	kukorica	.
hvede	búza	.
ris	rizs	<i>ikke sz, men zs</i>
lucerne	lucerna	.
græs	fu#	.
eng	legelő	.
grønt	zöld	.
byg	árpa	.
rug	rozs	<i>ikke sz, men zs</i>
havre	zab	.
roe	répa	.
kartofler	krumpli, burgonya	.
tomater	paradicsom	.
frugt	gyümölcs	.
solsikke	napraforgó	<i>nap-ra = sol-fra</i>
malkekvæg	tehén	.
kvæg	marha	.
kalv	borjú	<i>flertal borjak</i>
malkning	fejés	.
svin	disznó	.
greb, høtyv	vasvilla	.
skovl, spade, kost	lapát, ásó, söpru#	.
roejern	kapa	<i>til majs</i>
mark	tábla, föld, mező	.

forager	tábla széle, tábla vége	.
ujævn, ru,	rázos	.

Landbrugsmaskiner – Mezőgazdasági gép

maskine	gép	.
traktor	traktor	<i>pas på udtalen</i>
gear, hastighed	sebesség	.
gearkasse	sebességblokk	.
gearstang	sebességváltókar	.
bakgear	hátramenet	<i>retning mod ryggen</i>
kobling	kuplung	.
gaspedal	gázpedál	.
rat	kormány	<i>styr, ledelse, regering</i>
bremse	fék	.
trykluftbremse	légfék	.
håndbremse	kézfék	<i>håndens bremse</i>
motor	motor	.
diesel	gázolaj	.
smøreolie	olaj	.
kraft, PTO	erő	<i>styrke</i>
hestekræfter	lóerő	<i>hest-kraft</i>
dør	ajtó	.
vindue	ablak	.
hjul	kerék	.
forhjul	elsőkerék	<i>1. hjul</i>
baghjul	hatsókerék	.
dæk	gumi	.
punktering	defekt	<i>defekt kan kun betyde punktering</i>
batteri	akkumulátor	.
dynamo	dinamó	.
strøm, tænding	villany, áram	.
sikring	biztosíték	.
motorstart	gyújtás	.
hydraulik	hidraulika	.
pumpe	pumpa	.
køler	hűtő	.

frostvæske	fagy/álló	<i>egl. is-tåler</i>
førstehjælp	első/segély	.
skårlægger	kaszáló/gép	.
radrenser	kultivátor	.
finsnitter	szecskázó	.
slamsuger	szippantó	.
harve	tárca	.
tromle	henger	<i>egl. cylinder</i>
presning	bálázni	.
højtrykspresser	bálázó/gép	.
stor balle	nagy bála	.
lille balle	kis bála	.
skår, lag	rend, sor	<i>ikke szar!</i>
værkstedsbil	mu#/hely/kocsi	.
lastbil	tehér/kocsi	<i>vægt-vogn</i>
anhænger	pót/kocsi	.

Værktøj – Szerszám

hammer	kalapács	.
nøgle	kulcs	<i>i alle betydninger</i>
tang	fogó	.
skruetrækker	csavarhúzó	.
skrue, bolt	csavar	.
møtrik	anya	<i>egl. mor</i>
kæde	lánc	.
fjeder	rugó	.
filter	szu#rő	.

Arbejde og stillinger – Dolgozni és foglalkozás

kontor	iroda	<i>ír = han skriver</i>
hovedkontor	központi iroda	.
omklædning	öltöző	.
opholdstilladelse	tartózkodási engedély	.
arbejds-bog	munka/könyv	.
jeg tjener (penge)	keresek	.

du tjener, han tjener	keresel, keres	.
timeløn	órabér	.
betaling, løn	fizetés	.
arbejdsseddel	munka/lap	.
10 dage	dekád	.
Hvor arbejder du?	hol dolgozol?	.
i-kooperativ arbejder-jeg	TSz-ben dolgozom	.
på-fabrik	gyár/ban dolgozom.	.
på-kontor	irodá/ban dolgozom	.
Hvormeget tjener-du?	mennyit keresel?	.
Hvormeget (er) lønnen?	mennyi a fizetésed?	.
Med-hvad arbejder-du?	mi/vel foglalkozol?	.

Stillinger – Foglalkozás

gartner	kertész	.
agronom	agronómus	.
landmand	földműves, paraszt	.
arbejder	munkás	.
landarbejder	mezőgazdasági munkás	.
direktør	igazgató	.
studerende	egyetemista	.
soldat	katona	.
smed	kovács	.
kleinsmed	lakatos	.
ingeniør	mérnök	.
læge	orvos	.
politimand	rendőr	<i>rend = orden, ör = vagt, rendörség = politi</i>
montør	szereelő	.
lærer	tanár	.
sekretær	titkár	.
arbejdende	dolgozó	.
leder	vezető, főnök	.
faglært	szak/munkás	.
hjælpe-arbejder	segéd/munkás	.
gæste-arbejder	vendég/munkás	.

arbejdsløs	munka/nelküli	.
------------	---------------	---

Stillingsbetegnelser for kvinder

aktiv kvinde	-nő	<i>királynő = regerende dronning</i>
passiv kvinde	-né	<i>királyné = dronning gift med konge</i>

På fabrik – Gyarban

maskin-fabrik	gép/gyár	.
bil-, værktøjs-	autó/, szerszám/	.
textil-, sko-	textil/ cipő/	.
kombinat	kombinát	.
kraft-værk	erő/mu#	.
skibs-værft	hajó/gyár	.
mpntør-værk-sted	szereelő/mu#/hely	.
grundløn	alap/bér	.
akkord	norma	.
bonus	prémium	.
direktør	igazgató	igaz = sand
hoved-ingeniør	fő/mérnök	.
værkfører	mu#vezető	.
fag-forening	szak/szervezet	.
partiforening	párt/szervezet	.
vuggestue	bölcsőde	.
børnehave	óvoda	.
skole	iskola	.
kulturhus, forsamlingshus	kultúr/otthon	otthon = hjem

4. De næste ord – A következők szavak

Forholdsord – Előjáró

hægtes bag på det bestemte ord og i vokalharmonien.

-ba, -be	a városba	ind i byen
-ban, -ben	a városban	inde i byen
-ból, -ből	a városból	ud af byen

I forhold til overfladen

-ra, -re	a földre	hen på jorden
-n, -an, -en	a földön	på jorden, ovenpå jorden

Om tider

-tól, -től	reggeltől	fra om morgenen
-ig	estig	til om aftenen

Skilte og påskrifter – Jelzőtábla

állj	holdt, stop	
bal/ra	venstre, til venstre	
jobb/ra	højre, til højre	
nyitva	åben	
zárva	lukket	
foglalt	optaget	
szünet	pause	
be, bejárat	ind, indgang	
ki, kijárat	ud, udgang	
nem szabad	ikke tilladt	
tilos	forbudt	
nő, női, nők	kvinde, kvindes, kvinder	
férfi, férfiak	mand, mænd	
dohányzó	rygere	
nemdohányzó	ikke rygere	
veszélyes	farligt	
vész/fék	nødbremse	<i>fare-bremse</i>
első/segély	første-hjælp	
mosdó, WC	wc	
áru	vare	
áruház	varehus	
bolt	butik	
cipőbolt	skohandel	
cukrászda	konditori	
csemege	delikatesser	
divatáru	modevarer	

dohány	tobak	
étterem	restaurant	
fodrász	frisør	
folyóirat	tidsskrift	
gyümölcs	frugt	
gyógy/szer/tár	helsemiddeleger	(= <i>udsalg</i>)
kávéház	kaffehus	
kocsma	kro	
könyvesbolt	boghandel	
központi áruház	centralvarehus	
pénztár	kasse	
raktár	lager, butik	
ruha	tøj	
ruházati bolt	tøjbutik,	
újság	ny-hed, avis	
üzlet	butik,	
üvegáru	glasvare	
vendéglő	restaurant	
virág	blomst	
zöldség	grønt-sag	

Ord om sprog – Beszélj a nyelvről

sprog	nyelv	<i>også: tunge</i>
ord	szó	.
bogstav, lyd	betű#, hang	.
at tale ungersk	magyarul beszélni	.
hvad betyder det-her?	mit jelent ez?	.
hvad kaldes det-her?	hogy hívják ezt?	.
det hedder	úgy hívják, hogy	<i>så hedder, som</i>
dvs.	azaz	.
hvordan udtales	hogy mondják ki	<i>hvordan siges ud</i>
hvordan skrives	hogy írják	.
jeg glemmer	el/felejttem	<i>væk-glemmer-jeg</i>
jeg glemmer ikke	nem felejttem el	<i>ikke glemmer-jeg væk</i>
jeg forstår	értem	.
jeg forstår ikke	nem értem	.

jeg har forstået det hele	mindent meg/értettem	<i>alt virkelig-forstod-jeg</i>
det ungarske sprog (er) meget svært	a magyar nyelv nagyon nehéz	.
hvor har du lært ungarsk?	hol tanultál magyarul?	.

Vejret – Időjárás

i dag er det smukt vejr	ma szép idő van	<i>i dag smukt vejr er</i>
regnvejr	esős idő	.
regner	esik az eső	.
hagl	jégeső	<i>is-regn</i>
det blæser	fúj a szél	.
varm, kold	meleg, hideg	.
kølig, fugtig	hűvös, nedves	.
30 grader	harminc fok	.

Navne – Név

Ungarske fornavne hedder sidste-navne og står efter familienavnet. i daglig tale bruges den korte form, som godt kan være noget anderledes. Skriv op, indtil du kan huske, hvad folk hedder.

navn	név	.
familienavn, efternavn	családi név	.
døbenavn, fornavn	keresztnév, utónév	.
hvad hedder-du?	hogy hívnak?	.
jeg-hedder ...	-nak hívnak	.
hvad (er) det navn på ungarsk?	mi ez a név magyarul?	.

(hvis du vil tale ungarsk, får du også et ungarsk navn).

døbenavn	kælenavn	på dansk
Antal	Anti	Anton
Csaba	Csabi	
Erzsébet	Erzsi	Elsebeth
Ferenc	Feri	Frans
György	Gyuri	Jørgen
Gyula	(-)	(-)
Imre	(-)	(-)
István	Pista	Steffen

János	Jani	Hans
József	Józsi	Josef
László	Laci	Valdemar
Mária	Marika	Maria
Pál	Pali	Poul
Péter	Peti	Peter
Sándor	Sanyi	Alex
Zsuzsanna	Zsuzsi	Susanne

Pas på med udtalen af zs (ikke sz) og c. Læg mærke til, at vokalerne ændres i øgenavnene, f.eks. bliver á til a.

-né føjes til familienavnet for at vise, at det er en gift kvinde: Kissné = fru Kiss.

5. Mad – Ennivaló

fødevarer	élelmiszer	<i>kaja (talesprog)</i>
morgenmad	reggeli	.
middagsmad	ebéd	.
aftensmad	vacsora	.
at spise morgenmad osv.	reggelizni, ebédelni, vacsorázni	.
jeg-vil spise-middag	szeretnék ebédelni	.
brød ønsker-jeg	kenyeret kérek	.
at spise	enni	.
at drikke	inni	.
jeg spiser, jeg drikker	eszem, iszom	.
der-er-ikke appetit-til-mig	nincs étvágyam	.
det ikke jeg-kan-lide	ezt nem szeretem	.
brød	kenyér	.
mælk	tej	.
smør	vaj	<i>pas på e- og a-lyden</i>
ost	sajt	.
skinke	sonka	.
pølse	kolbász	.
leverpølse	hurka	.
marmelade, syltetøj	lekvár, dzsem	.
sukker	cukor	.
salt	só	.
kaffe	kávé	.

te	tea	<i>udt. tæ-a</i>
giffel	kifli	.

Suppe og fisk – Leves és hal

kødsuppe	húsleves
tomatsuppe	paradicsomleves
kartoffelsuppe	krumplileves
grønt-sags-suppe	zöld/ség/leves
bønnesuppe	bab/leves
ærtesuppe	borsóleves
fiskesuppe	halászlé, hal/leves
gullaschsuppe	gulyás

stegt fisk	sült hal
forel	pisztráng
at fiske	horgászni

Kødretter – Húsételek

svinekød	sertés/hús
oksekød	marhahús
kalvekød	borjúhús
gullasch	pörkölt
bøf	bifsztek
høne	tyúk
kylling	csirke
grillkylling	grillcsirke
fasan	fácán

Grøntsager og frugt – Zöldség és gyümölcs

kartoffel	burgonya, krumpli
grøn-ært	zöld/borsó
ris	rizs
makaróni	makaróni
gulerod	sárga/répa

salat	saláta,
tomat	paradicsom
agurk	uborka
is	fagylalt

æble	alma
pære	körte
blomme	szilva
fersken	barack
abrikos	sárgabarack
melon	dinnye
ribs	ribizli
surkirsebær	meggy
sødkirsebær	cseresznye

Drikke - Ital

øl	sör
vin	bor
fortyndet vin	fröccs
do. lille glas	kisfröccs
snaps	pálinka
brunt øl	barna sör
lyst øl	világos sör
cognac	konyak
abrikossnaps	barackpálinka
kirsebærnsnaps	cseresznyepálinka

kniv	kés
gaffel	villa
ske	kanál
tallerken	tányér
drikkeglas	pohár
flaske	üveg
andet glas-materiale	üveg
salt	só

peber	bors
god appetit	jó étvágyat
skål	egész/ségére
regning	számla
jeg vil betale	fizetek
hvor meget det ialt?	mennyi az összesen?

6. Fortæl noget – Mesélj valamit

Rejser - Utazás

trafik	közlekedés	.
geografi	földrajz	<i>jordtegning</i>
pas	út/levél	<i>vejbrev</i>
visum	vízum	.
told	vám	.
vestlig valuta	valuta	.
landsby, stationsby	falu	.
by	város	.
hovedstad	főváros	.
vej	út	.
gade, vej	utca	.
hovedgade	főutca	.
landevej	országút	.
jern-bane	vasút	<i>jern-vej</i>
bil, person-bil	autó, kocs, személy/kocsi	.
flod	folyó	<i>også: flydende</i>
land-kort	tér/kép	.
vare-hus	áru/ház	.
kro	kocsm	.
WC, bade-værelse	WC, fürdő/szoba	.
Hvor-når afgår toget?	hány/kor indul a vonat?	.
Hvilken station er det her?	milyen állomás ez?	.
Hvad er den kommende station?	mi a következő állomás?	<i>Hvad (er) den kommende station?</i>
Hvad hedder denne by?	hogya hívják ezt a várost?	<i>Hvad hedder denne byen?</i>
Er denne plads ledig?	szabad ez a hely?	<i>(fri den her pladsen?)</i>
Hvorhen fører denne vej?	hova vezet ez az út?	<i>Hvorhen fører denne vejen?</i>

Fører denne vej til Donau?	ez az út vezet a Duná/hoz?	.
Hvor er det nærmeste varehus?	hol van a legközelebbi áruház?	.

Fritid og ferie – Szabadidő és szabadság

derhjemme	otthon	.
herhjemme	itthon	.
til fods	gyalog	.
cykel	bicikli, kerékpár	.
på cykel	biciklin, kerékpáron	.
sammen	együtt	.
alene	egyedül	.
brev	levél	.
værtshus	kocsma	.
TV-program	TV/mu#/sor	<i>TV-værk-række</i>
fodbold, mål	futball, gól	.
biograf, film	mozi, film	.
ungarsk tale	m.b = magyarul beszélő	<i>synkroniseret</i>
lystfiskeri	horgászat	.
jeg står tidligt op	korán kelek	<i>Tidligt jeg-står-op</i>
hvordan sov du?	hogy aludtál?	.
Efter morgenmaden går jeg på arbejde	reggeli után kirándulunk	<i>Efter morgenmaden går-jeg til-arbejde</i>
Efter morgenmaden tager jeg til byen	reggeli után város/nézésre indulok	<i>Efter morgenmaden by-at-se afgår-jeg</i>
Efter morgenmaden tager vi på udflugt	reggeli után kirándulunk	<i>Efter morgenmaden tager-vi-på udflugt</i>
I byen spiser jeg middagsmad	a város/ban ebédelek	<i>I-byen spiser-jeg middagsmad</i>
Efter middagsmad slapper jeg lidt af	ebéd után pihenek egy kicsit	<i>Efter middagsmad slapper-jeg-af en lille-smule</i>
I eftermiddag går jeg i biografen	délután moziba megyek	<i>I eftermiddag til-biograf jeg-går</i>
Hvad er aftenens program?	mi az esti program?	<i>Hvad (er) aftenens program?</i>
Jeg bliver hjemme i aften, for jeg har meget at lave	este otthon maradok, sok a munkám	<i>(I) aften derhjemme jeg-bliver, (der er) meget arbejde-til-mig</i>
Hvad skal du lave i aften?	mit csinász vacsora után?	<i>hvad laver-du aftensmad efter?</i>
Lad os gå ud og danse i aften	menjünk el este táncolni	<i>vi-går væk aften at-danse</i>
Jeg venter gæster i aften	vendégeket várok esté/re	<i>Gæster jeg-venter til-aften</i>

Familie – Család

bror eller søster	testvér	<i>flertal testvérek</i>
bror	fivér	.
søster	nővér	.
barn	gyermek	.
dreng, pige	fiú, lány	.
mand, kvinde	férfi, nő	.
mand, kone	férj, feleség	.
gift, ugift	nős, nőtlen	<i>om mand</i>
far	apa, papa	.
mor	anya, mama	.
bedstefar	nagyapa	<i>stor-far</i>
bedstemor	nagyanya	<i>stor-mor</i>
ældre	öregb	.
yngre	fiatalabb	.
Hvor mange år er du?	hány éves vagy?	<i>Hvor mange år er-du?</i>
Jeg er 20 år	húsz éves vagyok	<i>20 år er-jeg</i>
Hvornår er du født?	mi/kor szület/tél?	<i>Hvor-når fødtes-du?</i>
Jeg er født i 1960	ezer/kilenc-száz/hatvan/ban szület-tem	<i>tusind-ni-hundrede-seksti-i fødtes-jeg</i>
Er du gift?	nős vagy?	<i>faldende tonefald</i>
Har du børn?	vannak gyermekeid?	<i>Er børn-dine?</i>
Jeg har en søn	van egy fiam	<i>Der-er en dreng-min</i>
Lever dine forældre?	élnek a szüleid?	<i>Lever dine-forældre?</i>

Stater og nationaliteter – Államok és nemzetiségek

Amerika	amerikai	<i>gæt selv!</i>
Anglia	angol	.
Ausztria	osztrák	<i>Østrig, østrigsk</i>
Cseh/slovákia	csehszlovák	.
(-)	cigány	<i>sigøjner</i>
Dánia	dán	.
Finn/ország	finn	.
Franciaország	francia	.
Lengyelország	lengyel	<i>Polen, polsk</i>
Magyarország	magyar	<i>Ungarn, ungarsk</i>

Németország	német	Tyskland, tysk
NDK æn-deh-kah	kelet/német	DDR, østtysk
NSzK æn-æss-kah	nyugat/német	BRD, vesttysk
Olaszország	olasz	Italien, italiensk
Norvégia	norvég	.
Svédország	svéd	.
Szovjetunió	szovjet, orosz	.
Közös Piac, EGK (æ-ge-kah)	.	Fællesmarkedet, EF
Bécs	.	Wien
Koppenhága	.	København
KGST (kah-géh-æs-téh)	.	Comecon

Fortæl noget om Danmark – Mesélj Daniáról

der-hjemme	ott/hon	<i>der-hjemme</i>
hos os, hos jer	nálunk, nálatok	.
timeløn	óra/bér	.
skat	adó	.
stat, statens	állam, állami	.
mange penge, få penge	sok pénz, kevés pénz	.
meget arbejde	sok munka	.
rigt land	gazdag ország	.
landbrugs-krise	mezőgazdasági krízis	.
arbejdsløshed	munka/nélküli/ség	<i>arbejds-uden-hed</i>
at købe en gård	földet venni	<i>jord at-købe</i>
byg, græs	árpa, fu#	.
malkekvæg, svin	tehén, disznó	.
svinekød, mælk	disznó/hús, tej	.
ost, smør	sajt, vaj	.

7. Udtale - Kiejtés

Ungarsk er både svært og let at udtale. Der er over 40 bogstaver og mange fremmedartede lyde, men til gengæld sammenhæng mellem udtale og stavning. Alle stavelser og bogstaver skal udtales, altid med tryk på første stavelse- og uden dansk stød.

På dansk udtales "o" på mange forskellige måder:

lukket, uden stød:	kone
--------------------	------

lukket, med stød:	ko
åbent, uden stød:	koge
åbent, med stød:	køks

På ungarsk udtales "o" kun lukket og uden stød. Eks. "dolog" (ting). Når man har fat i systemet, er det altså meget præcist at skrive op og nemt at finde i ordbøger.

Vokaler – Magánhangzó

Ungarerne bruger accenttegnet ~ til at gøre vokalerne længere:

- o som i kone
- ó som i koone
- ö som i møde
- õ som i møde

Vokalharmoni gør, at a, o og u sættes sammen;

"marad": han forbliver, "maradok": jeg forbliver

E, ö og ü følges også ad:

öreg: gammel, öregebb: ældre (om personer).

"i" kan sættes sammen med alle andre vokaler, og "y" er slet ikke en vokal, men et hjælpe-j.

Konsonanter – Mássalhangzó

For at udtrykke de mange forskellige lyde sættes flere bogstaver sammen til ét:

cs = ts + sj = tsj

sz = spidst s

ty = ti

dzs = dzj, dj.

Lyden gøres længere ved fordobling - modsat dansk.

t => tt: "kettő" = kæt-tøø

I sammensatte bogstaver fordobles kun 1. tegn:

sz - ssz: "vissza" = vis-sa (tilbage)

B, D og G udtales omtrent som i begyndelsen af danske ord, aldrig blødt. P, T og K udtales hurtigere og rundere end på dansk, næsten som de tilsvarende B, D og G. For at kende forskel er det godt at kunne:

rövid	kort	rövid o	kort o
--------------	------	---------	--------

hosszú	lang	hosszú o	langt o
---------------	------	----------	---------

Se skemaet med udtale af alle bogstaver

I den danske lydskrift betyder o lyden dybt, lukket o som i måtte.

Øvelser – Kiejteni gyakorlás

Det er sværest at lære forskellene mellem de mange s-lyde og vokalerne, der har byttet plads i munden. Øv dem igennem med en ungare ved siden af. Der findes ingen erstatning! Mens du øver udtalen, så lær hvad ordene betyder. Der er ingen mening i bare at lære nogle lyde.

S-lyde

só	salt
szó	ord
kés	kniv
kész	færdig
kéz	hånd
rossz	dårlig
rozs	rug
sebesség	hastighed
szar	lort
sor	række, kø, kant
hosszú	lang
lassú	langsom
kulcs	nøgle
fröccs	fortyndet vin
gazdaság	erhverv
csavarhúzó	skruetrækker
egész/ségére	helbred, skål

a – á

árpa	havre
áram	strøm
kalapács	hammer
arany	guld

o – a

ajtó	en dør
-------------	--------

sonka	skinke
orvos	læge
vagyok	jeg er
dolog	ting

g – t – d – j

görög	græsk
török	tyrkisk
új	ny
dél	middagstid
tél	vinter
ujj	finger

e - é

kerek	rund
kerék	hjul
kérek	jeg ønsker, vil gerne
tej	mælk
vaj	smør
kevés	få
hét	syv, uge
nehéz	svær
elég	nok
vége	slut
lég/fék	luft/bremse
levél/bélyeg	brev/mærke
kelet	øst
meleg	varm
hetven	halvfjerds
Péter	

Y-konsonanter

egy	en
veszélyes	farlig

néhány	nogen, noget
cigány	sigøjner
kenyér	brød
gyors	hurtig
könnyű	let
hogy vagy?	hvordan er du? (hvordan har du det)? (tonefald)

Bynavne er også gode at øve sig på:

Győr, Budapest, Ráckeve, Hortobágy, Pécs, Bécs (Wien), Miskolc, Székes/fehér/vár (Stole-hvid-borg), Lökösháza, Szombat/hely (Lørdags-sted), Vác, Tarnakovácsi, Piliscsaba

Det ungarske alfabet – Magyar betűrend

Bogstav	Navn i lydskrift	Dansk eksempel	Ungarsk eksempel	Udtale	Betydning
a	åbent o, ubetonet å	<i>Bellahøj, tavle, måtte</i>	magyar	mådjør	ungarsk
á	ar, aa	<i>rare</i>	dán	darn	dansk
b	be	<i>som dansk</i>	baj	båj	problem
c	tseh	<i>som tysk tsch</i>	fácán	fartsarn	fasan
cs	tsje	<i>tsj som i Tjæreborg</i>	vacsora	våtsjorå	aftensmad
d	deh	<i>bagtungelyd mellem d og t</i>	Buda	budå	del af Budapest
dzs	langt stemt j	<i>som i jazz</i>	dzsem	djzzæm	syltetøj (engelsk jam)
e	æh	<i>lukket æ som i lære, fladt a som i maler</i>	meleg	mælæg	varm
é	eh, ee	<i>Lena</i>	tévé	teevee	TV
f	æf	<i>som dansk</i>	fék	feek	bremse
g	geh	<i>dvælende bagtungelyd</i>	rengeteg	rængætæg	vældig meget
gy	dje	<i>dj-gj som i engelsk duty</i>	megyek	mædjæk	jeg går
h	ha-ar	<i>som dansk</i>	tehén	tæheen	ko
i	ij	<i>spidst som i mini</i>	minden	mindæn	alt, alle
í	iih	<i>lige</i>	híd	hiid	bro

j	jeh	<i>som dansk</i>	jó	joh	god
k	kåh	<i>kort fortungelyd</i>	kerék	kærek	hjul
l	ærl	<i>med let fortune-r</i>	első	ærsljø	første
ly	lje	<i>lang, tung j-lyd</i>	segély	sægeejj	hjælp
m	æmm	<i>som dansk</i>	mag	måg, måk	et frø
n	ænn	<i>som dansk</i>	nem	næm	ikke, nej
ny	ænj	<i>nj som i champagne</i>	kenyér	kænjerr	brød
o	oh	<i>med spids mund: kone</i>	dolog	dolok, ikke dolåk	ting
ó	oo	<i>længere: koone</i>	szó	soo	ord
ö	øe	<i>med spids mund: møde</i>	sör	sjörr	øl
õ	øøe	<i>længere: møøde</i>	idő	idøø	tid, vejr
p	pe	<i>hurtig fortungelyd</i>	jó napot	joo nåpot	god/dag
r	ærr	<i>rullende fortune-r, kræver træning</i>	traktor	traktorr, ikke traktåh	sm.
s	æsj	<i>sj-lyd, pas på!</i>	eső	æsjøø	regn
sz	æss	<i>spidst dansk s</i>	szervusz	særvus	dav
t	teh	<i>hurtig fortungelyd</i>	most, ikke måsjt	mosjt	nu
ty	tje	<i>tj som engelsk tube</i>	tyúk	tjuuk	høne
u	uh	<i>som i rug (u som i rund skrives "a")</i>	kuplung	kuplung, ikke kuplång	kobling
ú	uuh	<i>længere: luge</i>	hús	huusj	kød
ü	yh	<i>som i syg</i>	sütő	sjytøø	bageovn
u#	yyh	<i>som i syge</i>	söpru#	sjøpryy	fejekost
v	vee	<i>som dansk</i>	kávė	karveh	kaffe
w	duplå vee	<i>bruges ikke</i>			
x	iks	<i>sjældent</i>			
y	ipsilon	<i>hjælpe-j</i>			
z	zæt	<i>stemt s gennem næse og mund</i>	búza	buuzå	hvede

ZS	tzeh	<i>z + sj som fransk jour</i>	rozs	rozsj	rug
-----------	------	-----------------------------------	-------------	-------	-----

8. Kort grammatik – Rövid magyar nyelvtan

Ungarsk grammatik er fuldstændig anderledes, men logisk på sin egen måde - ligesom udtalen. Der hvor den er ulogisk, er det som regel for at gøre sproget hurtigere og nemmere. F.eks. bruges flertal så lidt som muligt.

Navneord – Főnév

Den bestemte artikel: a eller az

Flertalsendelse: vokalharmoni + k, dvs. -ok, -ek, evt. -ök.

en traktor	(egy) traktor	en dør	(egy) ajtó
traktoren	a traktor	døren	az ajtó
traktorer	traktorok	døre	ajtók
traktorerne	a traktorok	dørene	az ajtók

Genstandsendelse: vokalharmoni + t:

sört iszunk	vi drikker øl	<i>øl vi-drikker</i>
jó napot	goddag	<i>(jeg ønsker dig en) god dag.</i>

Ejefald: i stedet for at bøje stedordet hægtes en endelse på det ejede:

a Péter autója	Peters bil	<i>den Peter bil-hans</i>
az apám	min far	.
az apád	vores far	.
az apja	din far	.
az apánk	jeres far	.
az apátok	hans far	.
az apjuk	deres far	.

Familieforbindelser kan kun bruges med disse endelser.

Hvis du vil fremhæve eje-forholdet tilføjes stedordet:

az én apám	min far	<i>den jeg far-min</i>
az én autóm	min bil	<i>den jeg bil-min</i>

Udsagnsord – Ige

Der skal bøjes i person og tal, men til gengæld springer man stedordet

over:

én vagyok	vagyok	jeg er
ő van	van	han, hun, den er

ordet "at have" findes slet ikke. I stedet for "jeg har" siger man "til mig er".

Førnutid "jeg har været" slås sammen med datid "jeg var". I ordbøgerne står de ungarske verber i 3. person ental. "At vide" = "tud", som er 3. person ental: "han ved".

lenni, at være:

1. person ental	(én) vagyok	jeg er
2.	(te) vagy	du er
3.	(ő) van	han / hun / den er
1. person flertal	(mi) vagyunk	vi er
2.	(ti) vagytok	I er
3.-	(ők) vannak	de er

"van" udelades, hvis det er ubetonet:

az idő meleg	vejret er varmt	<i>det vejr varmt</i>
meleg idő van	vejret er sandelig varmt	<i>varmt vejr er</i>

eksempel med spørgeord: "van" skal med.

hol van?   hvor er-det?   (tonefald)

eksempler med andre former

dán vagyok	jeg er dansk	<i>dansk er-jeg</i>
hogy vagy?	hvordan har du det?	<i>hvordan er-du?</i>
kész vagyunk	vi er færdige.	<i>færdig er-vi</i>

Flertal bruges så lidt som muligt, kun hvis navneordet er flertal:

a szüleim itt vannak   de forældre-mine her er   mine forældre er her

men hvis de enkelte ord er ental bruges ental:

az apám és az anyám itt van   = den far-min og den mor-min her er   = min mor og far er her.

"Der er ikke" hedder "nincs"

van pénzed?	har du penge?	<i>er penge-til-dig?</i>
nincs pénzem	jeg har ingen penge	<i>der-er-ikke penge-til-mig</i>
drága?	(er det) dyrt?	.
nem drága	(det er) ikke dyrt	.

van benægtes med nincs, (van) benægtes med nem.

Datid:

1. person ental	voltam	jeg var
2.	voltál	du var
3.	volt	han var
1. person flertal	voltunk	vi var
2.	voltatok	I var
3.-	voltak	de var

Resten af verberne går med forskellige bøjninger og forskellige regelmæssige afvigelser. Her er nogle, der er gode at kende:

2. bøjning:

betydning	jeg kan, ved	jeg tænker, synes	jeg ved, kender
1. pers. ental	(én) tudom	gondolom	ismerem
2. -	(te) tudod	gondolsz	ismered
3. -	(ö) tudja	gondolja	ismeri
1. pers. flertal	(mi) tudjuk	gondoljuk	ismerjük
2. -	(ti) tudjátok	gondoljátok	ismeritek
3.-	(ök) tudják	gondolják	ismerik
navnemåde	tudni	gondolni	ismerni

2. bøjning med -ik

	jeg husker	jeg arbejder
1. pers. ental	(én) emlékszem	dolgozom
2. -	(te) emlékszel	dolgozol
3. -	(ö) emlékszik	dolgozik
navnemåde	emlékezni	dolgozni

1. bøjning (lyse vokaler)

jeg kommer	jeg taler	jeg glemmer
jövök	beszélék	felejték
össz	beszélsz	felejtész
ön	beszél	felejt
önni	beszélni	felejtteni

1. bøjning (mørke vokaler)

jeg laver	jeg forbliver	.
csinálok	maradok	.
csinálsz	maradsz	.
csinál	marad	.
csinálni	maradni	.

1. bøjning

jeg går, rejser, kører	jeg køber	jeg bliver noget nyt
megyek	veszek	leszek
mész	veszel	leszel
megy	vesz	lesz
menni	venni	lenni

Eksempler med spørgeord:

mi/ről beszélsz?	hvad taler du om?	<i>hvad-fra taler-du?</i>
mi-re gondolsz	hvad tænker du på?	<i>hvad tænker du på?</i>
mit csinálsz?	hvad laver du?	<i>hvad laver-du?</i>

På ungarsk kan man hægte forholdsord på udsagnsordet, foran eller bagpå alt efter sætningen:

el/adni	sælge	<i>væk-give</i>
be/menni	gå ind	<i>ind-gå</i>
vissza/jönni	komme tilbage	<i>tilbage-komme</i>
el/felejtteni	glemme	<i>væk-glemme</i>
ki/menni	gå ud	<i>ud-gå</i>
meg/venni	købe	<i>virkelig-købe (forstærkning)</i>

Tillægsord og biord – Melléknév és határozószó

2. grad: tilføj vokalarmoni + bb

3. grad: tilføj leg-xx + vokalarmoni + bb

ung	fiatal
yngre	fiatalabb
yngst	legfiatalabb

gammel	öreg
ældre	öregebb
ældst	leg/öregebb

Biord dannes ud fra tillægsord ved at tilføje vokalarmoni + n. Biord bruges ikke helt som på dansk.

szép, szépen	smuk, smukt
gyors, gyorsan	hurtig, hurtigt

uregelmæssige:

jó, jól	god, godt
lassú, lassan	langsom, langsomt

Også biord kan gradbøjes: lassan, lassabban, leglassabban

-né	13, 17
-no#	13
öcsém	3
öltöző#	11
öreg	3, 24, 33
öregebb	22, 24, 33
összesen	3, 20
öt	5
ötven	5, 6, 7
ötven/hét	6
ablak	10
adó	23
agronómus	12
ajtó	10, 25, 29
akkumulátor	10
alacsony	3
alap/bér	13
állam	23
állami	23
állj meg	3
állomás	20
alma	19
álmos	4
aludtád	21

aludtál	5
Amerika	22
amerikai	22
Anglia	22
angol	22
anya	11, 22
apa	22
apám	29, 30
ár/folyam	7
áram	10, 25
arany	25
aratni	9
árpa	9, 23, 25
áru	14, 20
áru/ház	20
áruház	14, 21
ásó	9
Ausztria	22
autó	13, 20
azaz	15
bab/leves	18
baj	27
bal	4, 14
bal/ra	14
bála	11
bálázni	11
bálázó/gép	11
balra	4
bank	7
barack	19
barackpálinka	19
barna	19
baszd meg	3
be	14, 27, 32
be/menni	32
Bécs	23, 27
bejárat	14
beszélek	32
beszélni	15, 32
betu#	15, 27
bicikli	21
bifsztek	18
biztos	4
biztosíték	10
bolt	11, 14
bor	19
borjú	9
borjúhús	18
bors	20
borsóleves	18
Buda	27
burgonya	9, 18
búza	9, 28

bölcso#de 13
cigány 22, 27
cipo# 13, 14
cipo#bolt 14
csak 2
csavar 11
csavarhúzó 11, 25
Cseh/slovákia 22
csehszlovák 22
csemege 14
cseresznye 19
cseresznyepálinka 19
csinálok 32
csirke 18
csókolom 1
csunya 3
csütörtök 8
cukor 17
cukrászda 14
dán 2, 22, 27, 30
Dánia 22
defekt 10
dekád 12
dél 7, 26
delelo#tt 7
délután 7, 21
dinamó 10
dinnye 19
disznó 9, 23
disznó/hús 23
divatáru 14
dohány 15
dohányzó 14
dolgozó 12
dolgozol 8, 12, 31
dolgozom 12, 31
dolog 24, 26, 28
drága 4, 31
dzsem 17, 27
ebéd 17, 21
ebédelek 21
ebédelni 17
ebédni 17
édes 3
egész/ségé/re 2
egész/ségére 20, 25
EGK 23
egy 5, 6, 8, 21, 22, 26, 29
egy/harmad 6
egyedül 21
egyenesen 4
egyetemista 12
egynegyed 6

együtt 21
éhes 4
éj/fél 7
eke 9
el/adni 32
el/felejttem 15
el/felejtnei 32
elég 2, 26
élelmiszer 17
élnék 22
első# 1, 3, 6, 10, 11, 14, 28
első#/segély 11, 14
első#kerék 10
emlékszem 31
engedély 11
enni 17
ero# 10, 13
ero#/mu# 13
ero#s 3
értem 15
esik 16
eso# 16, 28
eso#s 16
este 7, 21
esté/re 21
esti 21
estig 14
eszem 17
étterem 15
étvágyam 17
év 7
év/ben 7
éves 22
ez 4, 7, 15, 20, 21
ezer 6, 22
ezt 15, 17, 20
fácán 18, 27
fagy/álló 11
fagylalt 19
falu 9, 20
fejés 9
fék 10, 27
fél6, 8
felejtektek 32
feleség 22
férfi 14, 22
férj 22
fiam 22
fiatal 3, 33
fiatalabb 22, 33
fillér 7
film 21
finn 22

Finn/ország	22
finom	4
fiú	6, 22
fivér	22
fizetek	20
fizetés	12
fizetésed	12
fo#/mérnök	13
fo#nök	8, 12
fo#utca	20
fo#város	20
fodrász	15
fogd meg	3
foglalkozol	12
foglalt	14
fogó	11
fök	16
folyó	20
folyóirat	15
forint	7
francia	22
Franciaország	22
fröccs	19, 25
fu#	9, 23
fúj16	
futball	21
fürdő/szoba	20
föld	8, 9
földet	23
földmu#ves	8, 12
földrajz	20
földre	14
földön	14
gabona	9
gazdag	3, 23
gazdaság	25
gázolaj	10
gázpedál	10
gép	10, 13
gép/gyár	13
gól	21
gondolom	31
grillcsirke	18
gulyás	18
gumi	10
gyalog	21
gyár	12
gyenge	3
gyermek	22
gyermekeid	22
gyógy/szer/tár	15
gyors	4, 27, 33
gyűjtás	10

gyümölcs 9, 15
görög 26
hajó/gyár 13
hal/leves 18
halászlé 18
hang 15
hány 5, 8, 20, 22
hány/kor 20
harmadik 6
harminc 5, 16
harminc/egy 5
három 5, 7
háromnegyed 6, 8
hat 5, 8
hátramenet 10
hatsókerék 10
hatvan 5, 22
haza 3
hely 20, 27
henger 11
hét 5, 7, 8, 26
hét/fo# 8
héten 7
hetven 5, 26
híd 27
hideg 3, 16
hidraulika 10
hivják 15, 20
hogy 2, 15, 16, 20, 21, 27, 30
hol 4, 12, 16, 21, 30
holnap 7
hónap 7
honnan 4
horgászat 21
horgászni 18
hosszú 3, 25
hova 4, 20
hurka 17
hús 28
húsleves 18
hús 5, 22
huszon/egy 5
huszonöt 5
huto# 10
huvo#s 16
ido# 7, 16, 28, 30
igazgató 12, 13
igen 2
indul 8, 20
indulok 21
inni 17
írják 15
iroda 11, 12

iskola 13
ismerem 31
Isten 3
iszom 17
iszunk 29
itt 4, 30
itthon 21
jégeso# 16
jó 2, 4, 20, 28, 29, 33
jó éjszakát 2
jó estét 2
jó étvágyat 2, 20
jó napot 2, 28, 29
jó reggelt 2
jobb 4, 14
jobb/ra 14
jobbra 4
jól2, 4, 5, 33
jövo# 7
jövök 32
kalapács 11, 25
kanál 19
kapa 9
kaszáló/gép 11
katona 12
kávè 17, 28
kávèház 15
kedd 8
kedves 3
kelek 21
kelet 23, 26
kelet/német 23
kell 4
kényelmes 3
kenyér 17, 27, 28
kenyeret 17
kerek 26
kerék 10, 26, 28
kérek 17, 26
kerékpár 21
kérem 4
keres 12
keresek 11
keresel 12
kertész 12
kerül 7
kés 19, 25
késő#bb 4
kész 3, 25, 30
két 5, 6
kétszáz 6
ketto# 5, 6, 24
kevés 4, 6, 23, 26

kevesebb	6
kéz	25
kezét	1
kézfék	10
KGST	23
ki	4, 14, 15, 32
ki az	4
ki/menni	32
kicsi	3
kicsit	5, 21
kifli	18
kijárat	14
kilenc	5, 6
kilencven	6
kirándulunk	21
kis	2, 11
kisebb	2
kisfröccs	19
kocsi	20
kocsma	15, 20, 21
kolbász	17
kombinát	13
konyak	19
Koppenhága	23
korán	21
kormány	10
korona	7
kovács	12
krízis	23
krumpli	9, 18
krumplileves	18
kukorica	9
kulcs	11, 25
kultivátor	11
kultúr/otthon	13
kuplung	10, 28
kurva anyád	3
könnyu#	3, 27
könyvesbolt	15
körte	19
köszönöm	2
következo#	20
közlekedés	20
központi	11, 15
központi áruház	15
Közös Piac	23
lakatos	12
lánc	11
lány	22
lapát	9
lassú	4, 25
lég/fék	26
legelo#	9

légfék	10
legközelebbi	21
lehet	2
lekvár	17
lengyel	22
Lengyelország	22
leszek	32
levél	21, 26
levél/bélyeg	26
lóero#	10
lucerna	9
ma	7, 9, 16, 23
mag	9, 28
magas	3
magyar	16, 22, 27, 29
Magyarország	22
magyarul	15, 16, 21
makaroni	18
mama	22
maradok	21, 24, 32
marha	9
márhahús	18
más/fél	6
második	6
másodperc	8
meddig	7, 8
még	4, 8
meg/értettem	16
meg/venni	32
meggy	19
megünk	3
meleg	3, 16, 26, 27, 30
menjünk el	21
mennyi	5, 12, 20
mennyibe	7
mennyit	12
mérnök	12
mezo#	8, 9, 12, 23
mezo#gazdaság	8, 12, 23
mezo#gazdasági	8, 12, 23
mi4, 5, 12, 16, 20, 21, 22, 30, 31, 32	
mi az	4, 21
mi ez	16
mi/kor	4, 22
mi/vel	12
mikor	7
milyen	20
minden	2, 4, 27
mindent	16
mindig	7
mint	2
mióta	7
mit	4, 15, 21, 32

mit csinász	21
mit jelent	4, 15
mondják	15
mosdó	14
most	4, 7, 28
motor	10
mozi	21
moziba	21
mu#/hely/kocsi	11
mu#vezeto#	13
mult	7
munka/könyv	11
munka/lap	12
munka/néküli/ség	23
munka/nelküli	13
munkám	21
munkás	8, 12
nagy	3, 11
nagyanya	22
nagyapa	22
nagyon	2, 4, 16
nálatok	23
nálunk	23
nap	7
napraforgó	9
NDK	23
nedves	3, 16
négy	5
negyed	6, 8
negyedik	6
negyven	5
néhány	6, 27
nehéz	3, 16, 26
nem	2, 4, 5, 14, 15, 17, 28, 31
nem drága	31
nem kell	4
nem szabad	14
nem szeretem	5, 17
nemdohányzó	14
német	2, 23
Németország	23
nézd meg	3
nincs	7, 8, 17, 31
no#	14, 22
no#s	22
no#tlen	22
no#vér	22
norma	13
norvég	23
Norvégia	23
NSzK	23
nulla	5
nyár	8

nyelv	15, 16
nyitva	14
nyolc	5
nyolcvan	5
nyugat/német	23
növény	9
o#sz	8
olaj	10
olasz	23
Olaszország	23
olcsó	4
óra	8, 23
óra/bér	23
órabér	12
órákor	8
orosz	2, 23
ország	23
országút	20
orvos	12, 26
osztrák	22
ott4,	23
otthon	13, 21
óvoda	13
pálinka	19
papa	22
pár	6
paradicsom	9, 19
paradicsomleves	18
paraszt	12
párt/szervezet	13
péntek	8
penz	23
pénzed	31
pénzem	7, 31
pénztár	15
perc	8
persze	3
Péter	17, 26, 29
pihenek	21
piszkos	4
pisztráng	18
pohár	19
pontosan	2
pót/kocsi	11
prémium	13
program	21
pumpa	10
pörkölt	18
raktár	15
rázos	10
reggel	7
reggeli	17, 21
reggelizni	17

reggelto#l 14
régi 3
rend 3, 11, 12, 27
rend/ben 3
rendes 3
rendo#r 12
rengeteg 6, 27
répa 9
ribizli 19
rizs 9, 18
rossz 4, 25
rosszul 4
rozs 9, 25, 29
rugó 11
ruha 15
ruházati bolt 15
rögtön 4
rövid 3, 24
sajt 17, 23
saláta 19
sárga/répa 18
sárgabarack 19
sebesség 10, 25
sebességblokk 10
sebességváltókar 10
segéd/munkás 12
segély 28
semmi 5
senki 5
sertés/hús 18
siló 9
silózás 9
só 17, 19, 25
soha 7
sok 2, 4, 6, 21, 23
sonka 17, 26
sor 11, 25
sült hal 18
svéd 23
Svédország 23
süto# 28
szabad 4, 20
szak/munkás 12
szak/szervezet 13
számla 20
szántani 9
szar 3, 11, 25
száraz 3
száz 6
száz/alék 6
szecskázó 11
szegény 3
szél 16

széle 10
személy/kocsi 20
szép 3, 4, 16, 33
szépen 2, 33
szerda 8
szerelo# 12, 13
szerelo#/mu#/hely 13
szereted 5
szeretem 5
szeretnék 17
szerszám 13
szervusz 1, 28
szia 1
szilva 19
szippantó 11
szó 15, 25, 28
szombat 8
szomjas 4
szovjet 23
Szovjetunió 23
szu#ro# 11
szüleid 22
szület/tél 22
szünet 14
szövetkezet 8
söpru# 9, 28
sör 19, 28
sört 29
sötét 3
T. Sz. 8
tábla 8, 9, 10, 14
találkozunk 8
talán 2
tanár 12
táncolni 21
tanultál 16
tányér 19
tárcsa 11
tartózkodási 11
tavaly 7
tavasz 8
tea 18
téesz 8
tegnap 7
tehén 9, 23, 27
tehér/kocsi 11
tej 17, 23, 26
tél 8
tér/kép 20
termelo# 8
testvér 22
tévé 27
textil/ 13

tilos	14
tiszta	4
titkár	12
tíz5	
tizen/egy	5
tizen/három	5
tizen/ketto#	5
tól26	
traktor	10, 28, 29
TSz-ben	12
tudom	31
tul2	
TV/mu#/sor	21
tyúk	18, 28
több	2, 6
török	26
uborka	19
udvar	8
ügy	15
uj	26
új	3, 5
új/ság	5
ujj26	
újság	15
út	20, 21
út/levél	20
után	21
utca	20
vacsora	17, 21, 27
vacsorázni	17
vagy	2, 3, 22, 27, 30
vagyok	2, 22, 26, 30
vagytok	30
vagyunk	30
vaj	17, 23, 26
valuta	7, 20
vám	20
van	2, 3, 7, 8, 16, 21, 22, 30, 31
vannak	22, 30
várjál	3
várok	21
város	20, 21
város/ban	21
város/nézésre	21
városba	13
városban	13
városból	13
várostit	20
vasárnap	8
vasút	20
vasvilla	9
vége	3, 10, 26
vendég/munkás	12

vendégeket	21
vendéglo#	15
venni	23, 32
vész/fék	14
veszek	32
veszélyes	4, 14, 26
vetni	9
vezet	20, 21
vezeto#	8, 12
vezeto#ség	8
világos	3, 19
világos sör	19
villa	19
villany	10
virág	15
vissza/jönni	32
viszont/látás/ra	2
vizum	20
volt	31
voltak	31
voltál	31
voltam	31
voltatok	31
voltunk	31
vonat	8, 20
WC	14, 20
ünnepnap	8
üveg	19
üvegáru	15
üzlet	15
zab	9
zárva	14
zöld	9, 18
zöld/borsó	18
zöld/ség/leves	18
zöldség	15